

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí konanom 22. júna 2011 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **M. B.**, pre prečin útoku na orgán verejnej moci podľa § 322 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. a iné, o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného M. B., vedená na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 11T 159/2009, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Komárno sa vedie pod sp. zn. 11T 159/2009 proti obžalovanému M. B. trestné konanie na podklade obžaloby Okresného prokurátora v Komárne z 11. septembra 2009, sp. zn. 1Pv 551/2008, pre skutky kvalifikované ako prečin útoku na orgán verejnej moci podľa § 322 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., prečin pohrdania súdom podľa § 343 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe okresného prokurátora.

Podľa obžaloby sa trestnej činnosti mal dopustiť v priebehu hlavných pojednávaní pred Okresným súdom Nové Zámky vo veci pod sp. zn. 2T 156/04, pričom ako poškodená v tomto konaní vystupuje sudkyňa Okresného súdu Nové Zámky JUDr. V. K.. Z toho dôvodu dozor nad prípravným konaním vykonával prokurátor Okresnej prokuratúry v Komárne, ktorý vo veci podával na príslušnom Okresnom súde Nové Zámky obžalobu.

Vec bola pomocou technických prostriedkov pridelená na vybavenie do senátu JUDr. J. Š. pod sp. zn. 1T 189/2009 (viď č. 1. 286), ktorý vo veci oznámil svoju zaujatosť podľa § 31 ods. 1 Tr. por., vzhľadom k tomu, že ako poškodená v konaní vystupuje jeho kolegyňa. Obdobne sa vyjadrili i ostatní sudcovia Okresného súdu Nové Zámky (č. 1. 288-289), a preto predseda okresného súdu predložil vec nadriadenému súdu s návrhom na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

Na základe tohto návrhu Krajský súd v Nitre na neverejnom zasadnutí 30. októbra 2009 uznesením, sp. zn. 4 Nto 7/2009, rozhodol o odňatí veci príslušnému Okresnému súdu Nové Zámky a jej prikázaniu Okresnému súdu Komárno, kde spisový materiál došiel 6. novembra 2009 a bol pridelený na vybavenie podľa platného rozvrhu práce JUDr. T. Š. pod sp. zn. 11T 159/2009, ktorý vo veci začal konať.

Vo veci bolo hlavné pojednávanie príslušným senátom viackrát odročené z rôznych dôvodov, medziiným aj v dôsledku námietok obžalovaného voči predsedovi senátu, resp. jeho návrhu na odňatie a prikázanie veci. Napokon obžalovaný podaním z 11. apríla 2011 adresovanom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vzniesol všeobecnú námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Komárno a Krajského súdu v Nitre. Vo svojom podaní uviedol, že trestné konanie vedené proti nemu na Okresnom súde Komárno a následné rozhodovanie o jeho námietkach na Krajskom súde v Nitre nie je spravodlivé. Okresný ani krajský súd sa neriadi Medzinárodným dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, konkrétne poukazoval na čl. 6 – právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré právo zaručuje aj Ústava Slovenskej republiky. V jeho veci sa nedá očakávať objektívne a spravodlivé rozhodnutie a celá vec je vedená voči nemu diskriminačne a z pomsty za kolegyňu JUDr. V. K. a za jeho silne protikomunistický postoj a názor. Poukazoval, že dňa 26. januára 2011 podal písomný návrh na odňatie veci Okresnému súdu Komárno, ktorý podrobne odôvodnil viacerými overiteľnými faktami týkajúcimi sa protizákonného postupu okresného súdu a počas vyšetrovania jeho veci. Krajský súd v Nitre uznesením zo 17. marca 2011, sp. zn. 4Nto 3/2011 rozhodol, že jeho vec neodníma Okresnému súdu Komárno, pričom sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal ním vytýkanými protizákonnými postupmi tohto súdu. Podľa jeho názoru krajský súd ani dôsledne nepreskúmal spisový materiál, navyše vo veci rozhodovali sudcovia, ktorí už vyše desať rokov nedokážu rozhodnúť v inej jeho trestnej veci vedenej u krajského súdu. Navrhol

preto predmetnú trestnú vec odňať príslušnému súdu a prikázať ju inému súdu na „neutrálnej pôde“, ktorý by zabezpečil zákonné a spravodlivé rozhodnutie.

Nakoľko obžalovaný nedodrжал zákonný postup, najvyšší súd jeho podanie postúpil za spisom na Okresný súd Komárno.

K návrhu obžalovaného sa vyjadrili sudcovia Okresného súdu Komárno (č. I. 446-451), ako aj sudcovia Krajského súdu v Nitre (č. I. 453-462), z ktorých sa ani jeden necítil vo veci zaujatý a vec bola predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorého príslušnosť ako delegujúceho súdu vyplýva z ustanovenia § 23 ods. 1 vety druhej Tr. por., pretože je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený, preskúmal návrh obžalovaného M. B. na odňatie a prikázanie veci, ako aj obsah súdneho spisu a zistil, že návrh obžalovaného nespĺňa zákonom požadované podmienky.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky **nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.**

Inštitút odňatia a prikázania veci v zmysle vyššie citovaného ustanovenia znamená prelomenie citovanej ústavnej zásady a je výnimočným opatrením. Možno ho uplatniť iba vtedy, ak pre tento postup existujú dôležité dôvody. Platná právna úprava síce bližšie nedefinuje pojem „dôležité dôvody“, ale je nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné.

Súdna prax za dôležité dôvody považuje také, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkove lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenia jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci

v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie, avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci. Za dôležité dôvody v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci rozumie, že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou a pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu a prísediaceho, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto je potrebné zabezpečiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Uplatnenie ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. o vylúčení orgánov trestného konania preto prichádza v úvahu iba vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru spoľahlivo preukázaná.

V posudzovanej trestnej veci, ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, žiadna takáto skutočnosť nebola zistená. Z priložených vyjadrení sudcov okresného a napokon i krajského súdu vyplýva, že ani jeden zo sudcov obžalovaného nepozná a necíti sa byť zaujatí. Vo veci konajúci predseda senátu okresného súdu sa taktiež necíti vo veci

zaujatý. V celom procesnom spise sa nenachádzajú žiadne dôkazy, resp. skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosti o nezaujatosti sudcov okresného súdu, resp. krajského súdu.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 Tr. por. alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

V posudzovanej veci ako už bolo vyššie uvedené podstatu námietok obžalovaného tvoria námietky obžalovaného voči procesnému postupu súdu pri jeho rozhodovaní v jeho trestnej veci, pričom o takýchto námietkach sa vzhľadom na vyššie citované ustanovenie nekoná. Obžalovaný vo svojom podaní žiadny iný právne relevantný dôvod na odňatie veci príslušnému súdu neuviedol. Záonné podmienky pre odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. neboli splnené, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky o návrhu obžalovaného M. B. rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. júna 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová